

ת"פ (קריות) 37506-04-24 - מדינת ישראל נ' אחמד כעבייה

ת"פ (קריות) 37506-04-24 - מדינת ישראל נ' אחמד כעבייהשלום קריות

ת"פ (קריות) 37506-04-24

מדינת ישראל

נגד

אחמד כעבייה

בית משפט השלום בקריות

[29.01.2025]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירת החזקת נשק שלא כדין, לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ובעבירת החזקת חלק, אביזר או תחמושת שאינם חלק מהותי בנשק, לפי סעיף 144(א) סיפא לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, ביום 7.4.24 נמצא הנאשם מחזיק בתוך שק במחסן במתחם מגריו, שלושה רימוני הלם סינוור 959, שבכוחם לפגוע באדם. כן החזיק הנאשם בתוך תיק בתחמושת כמפורט להלן: שני כדורים 7.62 מ"מ, מחסנית אקדח 9 מ"מ וקופסה עם 30 כדורים 9 מ"מ.
2. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הנאשם יופנה לתסקיר וההגנה תעתור לענישה לריצוי בדרך של עבודות שירות בעוד שהמאשימה תעתור למתחם ענישה הנע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל, וזאת בין היתר בשל קשיים ראייתיים. תסקיר שירות המבחן
3. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר ומטעמים של צנעת הפרט לא ארחיב. בתמצית ייאמר כי הנאשם כבן 28, נשוי ואב לשני ילדים. טרם מעצרו עבד במפעל במשך כשש שנים. עברו הפלילי נקי וביחס לביצוע העבירות התרשמה קצינת המבחן מהתייחסות קונקרטי ומצמצמת, מביטוי חרטה מילולית בלבד ומעמדה קורבנית. הרושם שנוצר הוא שקיים פער בין תיאוריו את אורח חיים ותפקודו לבין מעורבותו באירוע וכי הוא מתקשה לזהות כשלים בהתנהלותו ונמנע מלשתף באופן כן. הנאשם התקשה לזהות מוקדי טיפול, צוין שהוא אינו מחובר לצרכיו הטיפוליים וקיים אפוא סיכון להישנות עבירות בעתיד. מטעמים אלו לא ניתנה המלצה טיפולית.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. ב"כ המאשימה הגישה טיעון כתוב והוסיפה טיעון על פה. כן הוצגה פסיקה. הודגשו חומרת העבירות, הערכים המוגנים שנפגעו והצורך בהחמרת הענישה ונטען (בהתאם להסדר הטיעון) למתחם ענישה הנע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל. המאשימה הגישה תמונה המתעדת את הרימונים והתחמושת ונטען כי על אף שמדובר ברימוני הלים יש בכוחם להזיק. ברמה האופרטיבית, בהיעדר המלצה שיקומית, עתרה המאשימה לעונש מאסר למשך 12 חודשים וענישה נלווית.

5. ב"כ הנאשם לא ציין את גבולות מתחם הענישה ההולם לשיטתו והפנה לפסיקה בה הוטלו בעבירות דומות עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. כן נטען שקיימים קשיים ראייתיים שעמדו בבסיס הסדר הטיעון ויש להביא זאת בחשבון. ביחס לעונש הקונקרטי טען הסנגור כי הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית וחיובית, עברו נקי ואחיו שירתו בצבא. כן הודגשו גילו הצעיר; הודאתו; העובדה כי הוא אב לשני ילדים קטנים; והתקופה הארוכה בה שהה בתנאים מגבילי חירות. מטעמים אלו עתרה ההגנה להימנע מכליאת הנאשם ולהסתפק במאסר שניתן לרצות בעבודות שירות.

6. הנאשם בדברו האחרון ציין כי הבין את טעותו והתנצל על מעשיו. כן תאר את מצבו הכלכלי הקשה וציין שהוא המפרנס היחיד במשפחה.

דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

7. הערכים המוגנים שנפגעו ברורים ומדובר בשלום הציבור ובטחונו. החזקת רימונים - שלושה במספר - לצד תחמושת, מלמדת על פוטנציאל גרימת נזק לא מבוטל. עם זאת, הגם שרימון הלים הוא נשק כהגדרתו בחוק, יש להביא בחשבון את נתוניו ובמיוחד את פוטנציאל הנזק שבכוחו לגרום לאדם. בהתאם לסעיף 144(ג)(3) מוגדר כנשק גם "רימון או כל חפץ נפיץ אחר שבכוחם להמית אדם או להזיק לו" ואולם קיימת כמובן חשיבות לשאלה אם בכוחו של "הנשק" הרלוונטי להמית אדם או רק להזיק לו ובכלל זה לשאלה מהי חומרת הנזק שבכוחו לגרום. בכתב האישום צוין כי מדובר ברימוני הלים אשר "בכוחם לפגוע באדם". כתב האישום אינו מפרט את מהותה של אותה "פגיעה" ובכל מקרה דומה שמדובר במונח שאינו רלוונטי להגדרת העבירה והיה מקום לציין אם בכוחו "להמית אדם או להזיק לו" וכן את מהות הנזק האפשרי. עם זאת, דומה שכוונת המאשימה ברורה ועניינה בחלופת גרימת הנזק, אך במבט צופה פני עתיד, ראוי, כאמור, לציין בכתב האישום את הדברים בצורה ברורה.

8. כך או כך, אפנה בעניין זה לע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (5.6.2013) שם צוין ביחס לרימון הולם כי "מדובר בסחר בנשק הנמצא באחת הדיוטות הנמוכות שבסולם החומרה. אינני מקלה ראש בנזק הפוטנציאלי הטמון בסוג נשק זה, ואף על פי כן מדובר בנשק שנועד לטשטש אדם ולהכניסו למצב של הולם והגם שיש בכוחו לגרום נזק, אין הוא מסוג כלי הנשק שיכול להביא להרג ללא הבחנה". כן ראו ע"פ 7124/06 דרורי נ' מדינת ישראל, פסקאות 9-10 (9.5.2007), שם צוין כי "העובדה שתוצאתו של הפיצוץ איננה ההרס והחורבן הנגרמים מרימונים 'רגילים' - אינה גורעת מ'נפיצותו' של הרימון המחולל אותו... גם בשאלה האם בכוחו של רימון מסוג זה להזיק לאדם דומני שיישומו של המבחן אשר נקבע בהלכת שטרית אשר עליו ועל תוקפו כבר עמדתי לעיל, מניב תוצאה ברורה. טשטושו של אדם והכנסתו למצב של הולם - הינם נזקים. רימון היוצר מצב של הולם; קרי: רימון הולם, הינו רימון היוצר נזק". עוד אפנה לע"פ 7386/13 עווד נ' מדינת ישראל (23.3.2013), פסקה 12 שם צוין כי "אשר לטענה, לפיה מדובר ברימון הולם שאינו מסוכן כמו כלי נשק אחרים, יש להפנות לכתב האישום שבו נאמר כי מדובר ברימון 'שבכוחו לגרום לפגיעה גופנית'... גם אם סכנתו של רימון ההולם פחותה משל רימון רסס 'עדיין מדובר בנשק שבכוחו לגרום פגיעה לאדם, בכפוף לקרבתו למוקד הפעלתו'".
9. סיכומו של דבר. רימון הולם גורם בעת פיצוצו להולם לאדם הנמצא בסמוך ולטשטושו. עם זאת, ככל שהדבר מתבצע בקרבה ממשית לאדם הוא עלול אף לגרום לפציעתו. בכל מקרה, על פי המאשימה עצמה, אין מדובר בנשק העלול לגרום למוות. בהתאם לנתונים אלו נקבע כי "גם אם עסקינן בעבירת נשק, עדיין מדובר ברף נמוך ביותר שהרי מדובר ברימון הולם" (מ"ת (מחוז-חיפה) 5609-08-19 מדינת ישראל נ' גולן אברהם (29.1.2020)), וכן "עם כל החומרה הטמונה בעבירה של החזקת רימון הולם, לפנינו עבירה ברף הנמוך במתחם עבירות הנשק" (ת"פ (מחוזי-חיפה) 22642-11-23 מדינת ישראל נ' זידאן טאהא (5.2.2024)).
10. בבחינת נסיבות ביצוע העבירה, אזי הנאשם החזיק כאמור שלושה רימוני הולם במחסן ביתו. כן החזיק תחמושת בדמות מחסנית אקדח וכן 30 כדורי 9 מ"מ ועוד 2 כדורי 7.62 מ"מ. סיבת ההחזקה לא הובהרה ואין מקום להניח לטובת הנאשם הנחה מקלה בנושא.
11. מדיניות הענישה הנהוגת בעבירות נשק החמרה בשנים האחרונות ובית המשפט העליון קבע בשורה ארוכה של מקרים כי על בתי המשפט לתרום תרומתם בביעור עבירות הנשק וכי יש צורך בהחמרה בענישה במקרים אלו לרבות על דרך עונשי מאסר לריצוי בפועל לתקופות משמעותיות (ע"פ 5681/23 נח חווא נ' מדינת ישראל (20.12.2023); ע"פ 2251/21 אנואר אבו עראר נ' מדינת ישראל (15.12.2021); ע"פ 4456/21 מדינת ישראל נ' מוחמד אבו עבסה, פסקה 15 (23.1.2022); רע"פ 3619/21 אבו הלאל נ' מדינת ישראל (26.5.2021)). עם זאת, פסקי הדין בהם נקבעו כללים אלו עסקו בנשקים שבכוחם להרוג אדם ולא בנשקים שפעולתם הרעה מסתכמת בגרימת נזק (כרימון הולם).
12. כן ראוי להזכיר את תיקון 140 לחוק העונשין הקובע בסעיף 144(ז) עונש מזערי של רבע מהעונש המרבי ואת השלכתו על מתחם הענישה (ע"פ 1288/17 מדינת ישראל נ' שנהר (3.10.2017); וראו בנושא גם ע"פ 1693/23 אסלאם אבו אחמד נ' מדינת ישראל (3.23.2023); ע"פ 8687/20 פלוני נ' מדינת ישראל (29.8.2021)). בענייננו, מדובר בעונש מרבי של 7 שנות מאסר ולכן עונש המינימום הוא בן 21 חודשי מאסר, כאשר מדובר במאסר בפועל ועל תנאי יחדיו, שהרי "עונש מאסר, בין שנקבע לריצוי בפועל ובין שהוטל על-תנאי, הוא אותו עונש. אלא שעונש המאסר על-תנאי הוא בבחינת מאסר שריצויו נדחה" (ע"פ 5798/00 ריזי ואח' נ' מדינת ישראל (12.2.2001), פסקה 6; וראו גם ע"פ 5023/99 יוסף חכמי נ' מדינת ישראל (15.3.2001), פסקה 6 לפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה). ואולם, בהתאם לסעיף 144(ז) סיפא, אין להטיל עונש מאסר שכולו על תנאי, אלא מטעמים מיוחדים, כך שכלל קיימת חובה להטיל עונש מאסר בפועל כלשהו.

13. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת החזקת רימון הלא אפנה לפסקי הדין הבאים, בשינויים המחויבים: (-) ת"פ (מחוזי-חיפה) 22642-11-23 מדינת ישראל נ' זידאן טאהא (5.2.2024), בו נידון עניינו של נאשם שהחזיק על רצפת רכב סמוך לרגליו רימון הלא. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 8-20 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם נגזרו שמונה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.
- (-) ת"פ (מחוזי-חיפה) 13154-01-18 מדינת ישראל נ' תיתי (12.6.2018), בו הורשע אחד הנאשמים בפרשה בעבירות של נשיאת נשק ומעשה פיזיות. במקרה זה אחיו של נאשם זה השליך רימון הלא על דירת קרוב משפחה והעבירה יוחסה לנאשם זה מכוח דיני השותפות. בית המשפט המחוזי קבע בעניינו מתחם ענישה הנע בין 4-18 חודשי מאסר והטיל עליו בסופו של יום 5 חודשי מאסר בעבודות שירות.
- (-) ת"פ (מחוזי-חיפה) 52415-02-23 מדינת ישראל נ' כרג'ה (9.5.2023), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בהחזקת, הובלת ונשיאת רימון הלא ובקבלת חלקי רכב גנובים ונידון לשמונה חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. הנאשם נסע עם אחרים ברכב על מנת להשליך רימון הלא לעבר ביתו של המתלונן. החבורה נעצרה על מנת להחליף את לוחית הזיהוי של הרכב, אז נעצרו על ידי שוטרים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 8-20 חודשי מאסר בפועל תוך דגש על טיבו של הנשק (רימון הלא), חלקו של הנאשם והעובדה כי התוכנית העבריינית לא יצאה לפועל. כן ראו ת"פ 52428-02-23 מדינת ישראל נ' מחמוד (4.4.2023), בו נידון עניינו של נאשם אחר באותה פרשה שהורשע בסיוע לעבירות אלו ונידון לחמישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים.
- (-) ת"פ (מחוזי-חיפה) 2066-10-23 מדינת ישראל נ' חטיב (13.3.2024), בו נידון נאשם בעבירת נשיאה והובלה של רימון יד מדוכה (רימון גז שבכוחו להזיק ולא להמית). בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 6-18 חודשי מאסר והטיל על הנאשם עונש מאסר למשך 6 חודשים בעבודות שירות.
- (-) ת"פ (ב"ש) 26547-09-21 מדינת ישראל נ' אלחסוני (12.1.2023), בו נקבע מתחם ענישה הנע בין 6-20 חודשי מאסר בגין החזקת רימון הלא סנוור במחסן בית. על הנאשם הוטלו 7 חודשי מאסר בעבודות שירות. עברו של הנאשם לא היה נקי והוא נשא בעבר עונש מאסר.
- (-) ת"פ (עכו) 3256-09-21 מדינת ישראל נ' סואעד (15.3.2022), בו נקבע מתחם ענישה הנע בין 9-20 חודשי מאסר בגין החזקת רימון הלא בודד בחדרו של הנאשם. על הנאשם, שעברו היה נקי, הוטלו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות.
- (-) ת"פ 63953-01-24 מדינת ישראל נ' נחמן עובדיה (4.8.2024), בו נידון עניינו של נאשם שהחזיק שני רימוני הלא, שני בקבוקי תבערה וקנביס במשקל 28 גרם. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 12-24 חודשי מאסר ועל הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי, הוטלו 14 חודשי מאסר בפועל.
14. ביחס לעבירת החזקת תחמושת אפנה לפסקי הדין הבאים:
- (-) עפ"ג 49940-07-21 עואד נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 30.9.2021), בו נדחה ערעור נאשם שנידון לחמישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בגין החזקת שמונה מחסניות ומעל למאה כדורים וכן חשיש במשקל של 0.93 גרם לצריכה עצמית
- (-) עפ"ג 9036-02-23 אסולין נ' מדינת ישראל (15.3.2023), בו התקבל ערעור נאשם על חומרת עונשו והוטל עליו מאסר על תנאי, תחת עונש של 3 חודשי מאסר בעבודות שירות. במקרה זה מדובר היה בנאשם שהורשע בהחזקת 120 כדורי 5.56 מ"מ. בית המשפט המחוזי הביא בחשבון כנסיבה לקולה את הסברו של הנאשם בדבר מציאת התחמושת וציון שיש בכך ללמד "שהחזקת התחמושת על ידי המערער לא היתה למטרה עבריינית".
- (-) ת"פ 66124-12-19 מדינת ישראל נ' רביע (27.07.2022), בו הורשע נאשם בעבירת החזקת תחמושת בכך שהחזיק בביתו 1183 כדורים בקוטר 5.56, 91 כדורים בקוטר 7.62 מ"מ, 47 תחמישים, 51 תרמילים וכן כדור צייד אחד. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין תקופת מאסר קצרה לריצוי בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל.
15. לאור כך, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם עבירות אלו (החזקת כלל החפצים, המהווה אירוע אחד) בנסיבות ביצוען נע בין 9-24 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר מותנה שתחילתו ב-12 חודשי מאסר (וביחד תקופת המאסר היא בת 21 חודשים כעונש המינימום). קביעת עונשו של הנאשם
16. דומה שאין מחלוקת שלא קיימים בנסיבות העניין סיכויי שיקום המצדיקים חריגה ממתחם הענישה וההגנה אף לא טענה לכך. משכך יש לגזור את העונש בגדרי המתחם. השאלה היא אם יש הצדקה לעונש מאסר בכליאה כעתירת המאשימה או שמא ניתן להסתפק בענישה בתחתית המתחם ואף בעבודות שירות.

17. הנאשם שלפני הוא צעיר שעברו נקי. הוא איש משפחה. הוא קיבל אחריות למעשיו, הודה בהם בהזדמנות הראשונה והביע חרטה. אכן, בפני שירות המבחן לא הרחיב הנאשם בדבר סיבת ההחזקה ונסיבות ביצוע העבירות ואולם אינני סבור שהדבר מחייב החמרה עד כדי כליאתו. עונש מאסר בכליאה הוא עונש חמור ומכאיב הגורם סבל ממשי לנאשם ולבני משפחתו. כמו כן, יש בו לגרום לא אחת להטמעת ערכים עברייניים אשר אפשר שלא היו קודם לכן חלק ממרכיבי אישיותו של האסיר. משכך, יש להטיל עונש מאסר רק במקרים בהם עונש זה מתחייב.
18. במקרה זה סברתי שעל רקע נתוניו האישיים של הנאשם, קבלת האחריות והעבר הנקי, ראוי להימנע מכליאתו ולאפשר לו לשאת את עונשו בדרך של עבודות שירות. בעניין זה הבאתי בחשבון כי הנאשם היה עצור מאחורי סורג ובריא קרוב לחודש ימים (תקופה שלא תנוכה), ולאחר מכן שהה באיזוק אלקטרוני מעל לשישה חודשים.
19. לאור כך אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 9 חודשי מאסר. הנאשם יישא עונש זה בעבודות שירות בהתאם לחו"ד הממונה וייתצב לריצוי עונשו ביום 10.4.25.
- מובהר לנאשם שעליו לבצע את עבודות השירות בהתאם להנחיות הממונה ואם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיען מנהלית והוא יישא את יתרת התקופה בבית מאסר.
- ב. מאסר על תנאי למשך 12 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירה על סעיף 144 לחוק העונשין שהיא פשע.
- ג. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירה על סעיף 144 לחוק העונשין שהיא עוון.
- ד. לאור תקופת עבודות השירות והשהות בתנאים מגבילי חירות אני נמנע מהטלת קנס. הנשק והתחמושת - להשמיד בחלוף תקופת הערעור. מזכירות - להמציא את גזר הדין לממונה. הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים. ניתן היום, כ"ט טבת תשפ"ה, 29 ינואר 2025, במעמד הצדדים.